

(A-34)

SEAT No. _____

No. of Pages : 01

SARDAR PATEL UNIVERSITY

TYBA Examination (External)

Date : 02-05-2018

Wednesday

Time : 10-00AM To 01-00PM

Subject : ગુજરાતી

Title : સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

Paper : 10

Subject Code : GUJ-310

Total Marks : 100

પ્ર. ૧. કલાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, લલિત અને લલિતેતર કલા વિશે વિગતે નોંધ લખો. (૨૦)

-અથવા-

પ્ર. ૧. નવલકથા સાહિત્ય-સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ વિશે મુદ્દાસર નોંધ લખો.

પ્ર. ૨. નીચેનામાંથી કોઈ બે દ્રેકનોંધ લખો :

(૨૦)

- ૧) સાહિત્યભાષા અને વ્યવહારભાષા
- ૨) શબ્દનું સ્વરૂપ
- ૩) વ્યંજના શબ્દશક્તિ
- ૪) છંદ અને અલંકાર

પ્ર. ૩. 'રસ'નો અર્થ સમજાવી, રસ-નિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા વિશે વિગતે નોંધ લખો. (૨૦)

-અથવા-

પ્ર. ૩. વિવેચનનું પ્રયોજન સમજાવી, વિવેચકની યોગ્યતા નોંધો.

પ્ર. ૪. નીચેનામાંથી કોઈ બે દ્રેકનોંધ લખો :

(૨૦)

- ૧) સાહિત્યનું પ્રયોજન
- ૨) કાવ્યમાં તરંગ અને કલ્પના
- ૩) સર્જન અને ભવન
- ૪) સાહિત્યમાં ક્લાસિક, રોમેન્ટિક, વાસ્તવવાદી વલણો

પ્ર. ૫. નીચેનામાંથી કોઈ ચાર પ્રશ્નના દ્રેકમાં જવાબ આપો :

(૨૦)

- ૧) સાહિત્યકલા અન્ય કલાઓથી કઈ રીતે શ્રેષ્ઠ છે?
- ૨) ખંડકાવ્યનાં કોઈ બે લક્ષણો નોંધો.
- ૩) શબ્દના સ્વરૂપમાં વર્ણનું શું મહત્ત્વ છે?
- ૪) અભિધા શબ્દશક્તિ એટલે શું?
- ૫) 'અભિવ્યક્તિ નહીં તો પ્રત્યાચન નહીં.' - દ્રેકમાં સમજાવો.
- ૬) વિવેચનના પ્રકારોનાં માત્ર નામો જણાવો.
- ૭) રસાભાસનો અર્થ સમજાવી, કોઈ એક દ્રષ્ટાંત નોંધો.
- ૮) 'કલા નીતિની વિષકન્યા છે.' - સમજાવો.

①